

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА СТАТИСТИКИ

**«СТАТИСТИКА – ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 6

Частина II

**Одеса
2020**

УДК 311
ББК 60.6

Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень: збірник наукових студентських праць. Випуск 6. Частина II. – Одеса, ОНЕУ. – 2020. – 203 с.

Автори:

Вітковська К. В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Милашко О. Г. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Ольвінська Ю. О. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Погорелова Т. В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Самотоєнкова О. В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Тарасова К. І. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Агапченко К. А. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Бабенко С. Ю. – студент факультету економіки та управління підприємництвом Одеського національного економічного університету,

Балюк Н. В. – студентка факультету економіки та управління підприємництвом Одеського національного економічного університету,

Березорудський А. М. – студент факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Білоус О. Ю. – студент факультету економіки та управління підприємництвом Одеського національного економічного університету,

Бойко В. С. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Бурлаченко К. В. – студентка факультету економіки та управління підприємництвом Одеського національного економічного університету,

Гаращенко О. В. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Іванченко Т. А. – студентка факультету економіки та управління підприємництвом Одеського національного економічного університету,

Клюс І. Г. – студентка факультету міжнародної економіки Одеського національного економічного університету,

Кошева Ю. С. – студентка факультету економіки та управління підприємництвом Одеського національного економічного університету,

Кравченко О. В. – студентка факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій Одеського національного економічного університету,

Кудін П. М. – студент факультету економіки та управління підприємництвом Одеського національного економічного університету,

Мівшук Ю. І. – студентка факультету економіки та управління підприємництвом Одеського національного економічного університету,

Ожоганіч І. Г. – студентка факультету міжнародної економіки Одеського національного економічного університету,

Письменна В. Е. – студентка факультету економіки та управління підприємництвом Одеського національного економічного університету,

Пруденко А. А. – студентка факультету економіки та управління підприємництвом Одеського національного економічного університету,

Рубель Г. А. – студентка факультету економіки та управління підприємництвом Одеського національного економічного університету,

Сазонов К. О. – студент факультету економіки та управління підприємництвом Одеського національного економічного університету,

Чайковська О. О. – студентка факультету економіки та управління підприємництвом Одеського національного економічного університету,

Штельмашук М. С. – студентка факультету економіки та управління підприємництвом Одеського національного економічного університету.

У збірнику наводяться результати дослідження студентів та викладачів кафедри статистики щодо застосування сучасних статистичних методів для оцінки соціально-економічних процесів у деяких країнах світу, в Україні та окремих регіонах. Висновки та рекомендації авторів можуть бути корисними для викладачів, аспірантів і студентів, які займаються аналізом процесів, що відбуваються в суспільстві та економіці країни.

© колектив авторів, 2020

ЗМІСТ

Бойко В.С., Ольвінська Ю.О. Теорія статистики в працях А.Кетле	6
Клюс І.Г., Милашко О.Г. Аналіз розвитку готельного господарства Закарпатської області	13
Рубель Г.А., Самотоєнкова О.В. Аналіз динаміки, структури та активності ринку нерухомості в Україні	22
Кошева Ю.С., Милашко О.Г. Статистичний аналіз середньої заробітної плати в регіонах	32
Кудін П.М., Тарасова К.І. Статистичне оцінювання споживання продуктів харчування	37
Бойко В.С., Вітковська К.В. Статистичний аналіз зайнятості в Україні	44
Кравченко О.В., Самотоєнкова О.В. Статистична оцінка динаміки та потенціалу закладів вищої освіти в Україні	53
Березорудський А.М., Вітковська К.В. Статистична оцінка впливу факторів на обсяг капітальних інвестицій в Україні .	61
Білоус О.Ю., Ольвінська Ю.О. Аналіз фінансової стійкості ПРАТ «ВО Стальканат-Сілур»	68
Іванченко Т.А., Ольвінська Ю.О. Переробка сміття в Україні: проблеми та перспективи	75
Березорудський А.М., Погорєлова Т.В. Статистична оцінка структури продовольчого ринку України	80
Агапченко К.А., Погорєлова Т.В. Статистична характеристика розвитку фермерського господарства в Україні ...	85
Бойко В.С., Погорєлова Т.В. Статистична оцінка земельного фонду України	90
Бойко В.С., Милашко О.Г. Статистичний аспект французько-українських відносин	100
Березорудський А.М., Милашко О.Г. Партнерство України з Чехією	108
Агапченко К.А., Милашко О.Г. Партнерство України з Норвегією	113
Ожоганич Т.Ю., Милашко О.Г. Дослідження стану зовнішнього сальдо товарів та послуг Люксембургу	119

Білоус О.Ю., Вітковська К.В. Формування вибірових сукупностей для обстеження ділової активності підприємств у країнах ЄС	125
Чайковська О.О., Вітковська К.В. Організація вибірових обстежень у різних країнах світу	132
Мившук Ю.І., Самотоєнкова О.В. Статистична оцінка ринку страхових послуг в Україні	140
Штельмашук М.С., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз шлюбності та розлучуваності у сучасній Україні	146
Агапченко К.А., Ольвінська Ю.О. Зародження статистичної науки в працях політичних арифметиків	152
Гаращенко О.В., Ольвінська Ю.О. Уільям Петті – засновник школи політичної арифметики	155
Штельмашук М.С., Вітковська К.В. Досвід проведення вибірового обстеження студентами спеціальності «Економіка» з актуальних проблем університету	159
Бабенко С.Ю., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз ринку алкогольної продукції в Україні	166
Письменна В.Е., Ольвінська Ю.О. Дослідження споживчої поведінки у сфері б'юті-індустрії під час пандемії	172
Сазонов К.О., Ольвінська Ю.О. Сутність концепції сталого розвитку регіону та роль статистичних показників у його дослідженні	175
Балюк Н.В., Ольвінська Ю.О. Аналіз динаміки номінальної та реальної заробітної плати в Україні	183
Бурлаченко К.В., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз ринку кави в Україні	189
Пруденко А.А., Ольвінська Ю.О. Соціальні мережі як елемент нового соціального середовища	193

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ РИНКУ КАВИ В УКРАЇНІ

Бурлаченко К. В.¹, Ольвінська Ю. О.²

1 – студент, факультет економіки та управління підприємництвом,

2 – канд. екон. наук, доцент, кафедра статистики

Одеський національний економічний університет, м. Одеса

АНОТАЦІЇ

Бурлаченко К. В., Ольвінська Ю. О. Статистичний аналіз ринку кави в Україні. У статті проведено аналіз ринку кави. Проаналізовано динаміку виробництва зеленої зернової кави в Україні. Виділено найвідоміші торгівельні марки з виготовлення кави та найпопулярніші кавові напої на українському ринку.

Ключові слова: ринок кави, кавування, динаміка виробництва, кавові зерна, асортимент, споживач, споживання, потенціал, імпорт.

Burlachenko K. V., Olvinskaya J. O. Statistical analysis of the coffee market in Ukraine. The article analyzes the coffee market. The dynamics of green coffee production in Ukraine is analyzed. The most famous coffee brands and the most popular coffee drinks on the Ukrainian market are highlighted.

Keywords: coffee market, coffee making, production dynamics, coffee beans, assortment, consumer, consumption, potential, import.

ПОСИЛАННЯ НА РЕСУРС

Бурлаченко, К. В. Статистичний аналіз ринку кави в Україні [Текст] / К. В. Бурлаченко, Ю. О. Ольвінська // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : збірник наукових студентських праць. Випуск 6. Частина II – Одеса, ОНЕУ. – 2020. – С. 189 – 192.

Ринку кави в Україні притаманна значна конкуренція, але, це не є перешкодою для його розвитку. Це має відношення як до обсягів виробництва кави, так і для збільшення та розширення мереж кав'ярень. Саме через задоволення всіх можливих потреб споживачів ринок кави зберігає свою стійкість і нарощує свій потенціал. Майже кожна третя людина з ранку завітає в кав'ярню за чашкою кофе перед роботою.

Вживання кави масових масштабів почалося досить нещодавно. За невеликий проміжок часу цьому напою вдалося захопити в себе велику кількість населення в усьому світі. Каву п'ють всюди – в різних країнах навіть є певні традиції щодо вживання цього напою. У той же час виробляється і загальносвітова культура, так би мовити, кавування. Дослідники вважають, що близько 2/3 від всього людства розпочинають свій день саме з чашки кави [1].

Через географічне розташування та природно-кліматичні умови Україна позбавлена можливості самостійно виробувати плантації кавових дерев, тому країна змушена імпортувати цей товар з інших країн, виробництво яких спеціалізується на вирощуванні кавових зерен. Але, незважаючи на це, за даними державної служби статистики України, нам показує зовсім іншу ситуацію. Український ринок кави залежить від світового ринку, на якому простежується тенденція до зростання виробництва в зв'язку збільшенням попиту на цей продукт.

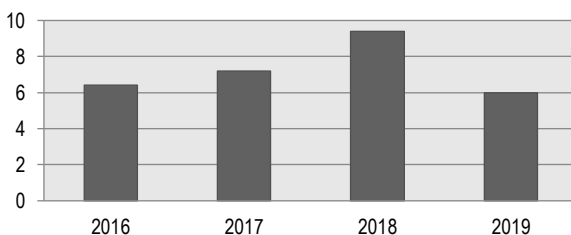

Рис. 1. Динаміка виробництва (обсмажування імпоротної зеленої зернової та меленої кави) в Україні в 2016-2019 рр. , тис. тон

Потрібно зауважити, що Україна імпортує зерна кави ще зовсім зелені, і потім уже, за допомогою вітчизняних технологій, обсмажує їх, робить все необхідне для створення готового для споживання продукту. Аналіз ринку кави показує, що нульове мито на імпорт зелених зерен кави сприяє розвитку ринку та зростанню обсягів продукції. Процес обробки зеленої кави досить цікавий для багатьох підприємств через те, що вартість готових кавових зерен в два, а то й в три рази більша за вартість не обробленого зерна [2].

В Україні є досить велика кількість як великих, так і малих виробників кави, які є відомими та користуються попитом на ринку кави. Якщо узагальнити різні оцінки дослідників, можна зазначити, що ринок кави обслуговується близько двома тисячами дрібних та великих операторів. До найвідоміших торгівельних марок в Україні, які саме і спеціалізуються на виготовленні кави, можна виділити наступних:

- **ТМ Галка.** Асортимент продукції даного виробника досить різноманітний. Кава натуральна в зернах, розчинна або мелена в різних упаковках, розчинні кавові напої, кава з вершками, капу чино. Також потрібно зазначити, що ця компанія є імпортером зеленої кави.

- **ТМ Віденська кава.** Асортимент продукції цієї компанії значно менший, ніж в ТМ «Галка», тому що підприємство має спеціалізацію більше на переробці і реалізації кави, ніж на кавових напоях. Ця компанія також займається переробкою зеленої кави, продуктивність якої складає близька 350 тон на місяць.

- **ТМ Жокей.** Асортимент виробленої продукції вражає – тут і розчинна кава є, і зернова, мелена кава, ароматизована кава, кава 3 в 1.

Основним напрямком діяльності компанії є виробництво та фасування чайної та кавової продукції.

Сьогодні в Україні культура споживання кави тільки починає формуватися. Велика кількість людей споживала швидкорозчинну каву, але зараз тенденція змінюється – зростає попит на натуральну, свіже зварену каву. Найбільшими місцями споживання кави є великі міста та обласні центри. Насамперед, це Київ, далі провідне місце займають Одеса, Харків, Львів та Дніпро. Що стосовно регіонів, то більша кількість населення споживає натуральну каву в Західній частині країни. Українське населення поступово починає наблизитися до європейських країн по споживанню кави. Наприклад, громадянин Франції за рік в середньому випиває близько 4,5 кг меленої кави, в той час як в Україні ця цифра сягає десь до 1-1,5 кг кави [3, с. 8-9].

Ще більший розрив з Фінляндією, де за рік один споживач використовує майже 12 кг меленої кави. Таким чином ринок кави в Україні має значний потенціал розвитку, враховуючи, що обсяги споживання кави в зернах будуть рости. Маркетингове дослідження ринку кави підтверджує, що Україна знаходиться в загальносвітовому тренді росту попиту на каву і кавові продукти. Ринок кави поступово насичується завдяки великій кількості учасників, що підвищує конкуренцію, але для споживача має позитивний ефект, оскільки сприяє підвищенню якості продукції. У своїх перевагах споживач в першу чергу орієнтується на вже знайомі або популярні бренди.

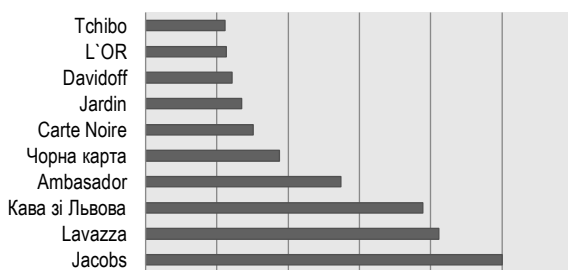

Рис. 2. Найпопулярніші бренди зернової і меленої кави серед українських споживачів у 2019 році

Аналіз ринку кави свідчить, що переважно кава в Україні вживається після її приготування в домашніх умовах. Разом з тим зростає частка споживання кави в готелях, ресторанах, кав'ярнях. Як відомо, одні з перших кав'ярень в Європі з'явилися в Відні ще в 1685 році. Згідно з однією з версій, це сталося незабаром після успішного відбиття облоги турками Відня. У цій битві брав участь виходець з України Юрій Кульчицький. Він героїчно боровся під Віднем, де після втечі ворога йому дісталися мішки з зеленими кавовими зернами. Як вважається, Юрій Кульчицький і відкрив першу

кав'ярню у Відні, давши їй назву «Під блакитною фляжкою». Він же ввів звичай додавати до кави молоко і цукор. І зараз у Відні можна побачити пам'ятник Юрію Кульчицькому від вдячних австрійців. Що стосується сучасної України, то аналіз ринку кав'ярень констатує розширення їх мережі. Згідно з дослідженнями Allegra Group, за результатами минулого 2019 року Україна посіла третє місце серед країн Європи, де відкрили найбільше кав'ярень. У 2019 року в Україні відкрили на 16% кав'ярень більше, ніж в попередньому 2018 році. В цілому, кількість кав'ярень, що працюють на ринку Європейського Союзу на рівні майже 38 тисяч [4, с. 59-62]

В кав'ярнях, як правило, споживачам пропонують наступні напої: еспreso, капучино, американо, латте, фрапе, листовий чай. Окрім гарячих напоїв, які користуються популярністю в більш прохолодну погоду, в асортименті багатьох кав'ярень також є і холодні напою, які користуються попитом влітку. Наприклад, це холодна кава, різноманітні смузі або коктейлі. Аналіз ринку кав'ярень також свідчить, що в Україні відкриваються спеціалізовані заклади для тонких цінителів. У таких кав'ярнях гурманам пропонують каву, приготовану за допомогою особливих методів смаження. Такий напій коштує, звичайно, більше, але любителі готові платити за ексклюзив. Для вітчизняних кав'ярень характерно і те, що вони, за словами фахівців, все активніше переходять на свіже обсмажування. Тільки в столиці в 2018 році з'явилося близько півсотні нових кав'ярень. Розвиток мережі кав'ярень сприяє позитивній динаміці виробництва кави в Україні та його імпорту.

Таким чином, проведений аналіз свідчить про динамічний характер розвитку ринку кави в Україні та скоріше за все у майбутньому буде спостерігатися подальше збільшення його обсягів. Оскільки кава у все більшій частини населення поступово переходить у розряд обов'язкових щоденних напоїв, його споживання стане менше залежати від кризових явищ у вітчизняній економіці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Інтернет-ресурс. – «Режим доступу»: <https://pro-consulting.ua/ua/pressroom/sostoyanie-bodroe-analiz-rynka-kofe-v-ukraine>

2. Інтернет-ресурс. – «Режим доступу»: <https://koloro.ua/ua/blog/issledovaniya/analiz-rynka-kofe.html>

3. Абдулай П.М. Рынок кофе: состояние и тенденции / П.М. Абдулай //Формування механізмів управління якістю та підвищення конкурентоспроможності підприємств: матеріали VII Міжнародної наукової інтернет-конференції студентів, аспірантів та молодих вчених, 25 березня 2016 р. – Дніпропетровськ: Університет імені Альфреда Нобеля, 2016. – с. 8-9.

4. Духницький Б. В. Основи функціонування ринку кави та чаю в Україні / Б. В. Духницький // Економіка АПК. - 2016. - № 2. - С. 59-62.

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

**«СТАТИСТИКА – ІНСТРУМЕНТ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

ВИПУСК 6

Частина II

**Одеса
2020**